

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVIŠTĚ
V LIBERCI

Město Česká Lípa
Stavební úřad
Úsek památkové péče
Náměstí T.G. Masaryka 1/1
470 01 ČESKÁ LÍPA
IDDS: bkfbe3p

Váš dopis čj. / sp. zn.: MUCL/137929/2021/ MUCL/34098/2021/SÚ/AM

Ze dne / doručeno dne: 30. 12. 2021 / 30. 12. 2021

Naše čj.: NPU-353/107893/2021

Vyřizuje: Feige

Spisový znak: 820.1.

Liberec 17. 01. 2022

Dům č.p. 100, r. č. ÚSKP 23403/5-2808, Berkova ulice , p.č. 114, k.ú. Česká Lípa, obec Česká Lípa, okres Česká Lípa, MPZ Česká Lípa (r.č. ÚSKP 2158) – obnova objektu

Písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče podle § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Předmět žádosti:

Realizace obnovy objektu občanské vybavenosti č. p. 100 na pozemku p. č. 114 v k. ú. Česká Lípa (obec Česká Lípa, okres Česká Lípa, kraj Liberecký). Dotčený objekt, měšťanský dům, tzv. Kounicův dům, je kulturní památkou zapsanou v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod rejstříkovým číslem 23403 / 5-2808 a zároveň se objekt nachází na území městské památkové zóny Česká Lípa, prohlášené vyhláškou Ministerstva kultury ČR č. 476/1992 Sb., zapsané v ústředním seznamu kulturních památek ČR pod rejstř. č. 2158.

Přílohy žádosti:

- Dokumentace pro vydání společného povolení „Rekonstrukce Kounicova domu, Berkova ul. čp. 100, Česká Lípa“ (10/2021), generální projektant: společnost DigiTry Art Technologies s.r.o., Davidkova 675/76, Praha 8, zpracovala společnost SGL Projekt s.r.o., Liliová 249/6, Praha 1.

Popis zamýšlených prací:

Záměrem žadatele je provedení celkové obnovy objektu č.p. 100 v České Lípě. Objekt v roce 2015 vyhořel a v současné době je provizorně upraven tak, aby mohlo dojít k jeho vysušení.

Z architektonického hlediska jsou hlavní cíle praktické využití objektu pro jeho budoucí užívání DDM při zachování a obnově historických hodnot objektu, jakými jsou obnova původního tvaru střechy, komínů, dodržení historických výšek hřebenů, obnova historické podoby fasády, repase stávajících výplní otvorů a repliky chybějících výplní na základě dochovaných historických vzorů nebo

fotodokumentace. Sjednocení původního architektonicky hodnotného halového prostoru solnice a jeho začlenění do zóny setkávání DDM s veřejností. Z pohledu stavebního zákona bude obnovován krov, strop 3.NP a další nově vzniklé elementy posuzovány jako novostavba. Ačkoli je navržena za krov replika shořelé tesařské barokní ležaté stolice se šikmými sloupky, bude nutné ho dimenzovat dle nynějších norem. Budova je řešena se záměrem přístupnosti pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace. Podlahy ve 2.NP a 3.NP jsou navrženy vždy v jednotné niveletě. Z důvodu ochrany památkové hodnoty objektu je v přízemí navrženo sjednocení do dvou bezbariérově propojených výškových úrovní. Úpravy úrovní podlah jsou z hlediska památkové péče zásadně podmíněny postupem: 1. zjišťovací archeologický výzkum oprávněnou institucí (mikrovrtvy, sondy), půdorysný rozsah a počet sond bude určen ve spolupráci s NPÚ, ÚOP v Liberci. 2. Ze závěrečného vyhodnocení zjišťovacího archeologického průzkumu bude vyplývat, zda je, nebo není nutno a možno provést následný záchranný archeologický průzkum. Případný záchranný archeologický průzkum by pak bylo možné provádět buď přímou objednávkou investora s termínem dokončení před zahájením samotné stavby, nebo je možno záchranný archeologický průzkum učinit součástí dodávky GD stavby.

Bourací, demontážní, vyklízeční a výkopové práce

V rámci bouracích prací bude odstraněna stávající provizorní konstrukce střechy – příhradové vazníky a trapézový plech. Budou odstraněny skladby podlah. Na terénu se bude jednat o hloubku uvedenou ve výkresové dokumentaci (hloubka pro potřeby nové skladby a z důvodu výškového sjednocení pro bezbariérové užívání). Na klenbách bude odstraněna skladba včetně násypu na rub klenby. Bude odstraněn strop mezi 1.PP a 1.NP provedený z Hurdis tvarovek do ocelových IP nosníků.

V rámci 1.NP budou odstraněny příčky a vyzdívky, výplně otvorů, zařízení předměty a trasy instalací. Bude odstraněna stropní deska mezi 1.NP a 2.NP z důvodu provedení nového schodiště. Tato stropní deska je nepůvodní. Na stěnách a klenbách nebudou ploště odstraňovány omítky, budou odstraněny pouze nesoudržné nebo poškozené omítky v rozsahu nezbytně nutném. Novodobé cementové omítky budou odstraněny plošně a nahrazeny novými. Na nádvořích budou odstraněny stávající vestavby a upraven terén na požadovanou nivelitu.

Ve 2.NP budou odstraněny zbytky ocelodřevěného stropu – dřevěné trámy osazené do ocelových IP nosníků. Budou odstraněny násypy na klenbách, příčky a vyzdívky, výplně otvorů (provizorní zabednění oken). Omítky nebudou ploště odstraňovány, budou odstraněny pouze nesoudržné nebo poškozené omítky v rozsahu nezbytně nutném.

Novodobé cementové omítky budou odstraněny plošně a nahrazeny novými. Obdobné práce budou provedeny i ve 3.NP.

Povrch fasády bude očištěn a omyt. Omítky nebudou ploště odstraňovány, budou odstraněny pouze nesoudržné nebo poškozené omítky v rozsahu nezbytně nutném. Novodobé cementové omítky budou odstraněny plošně a nahrazeny novými.

V rámci rozsáhlejších výkopových prací budou ve dvorcích umístěny retenční nádrže. Budou provedeny výkopy pro nové přípojky a rozvody ležatých instalací technické infrastruktury.

Základové konstrukce

Pod nově budované konstrukce (schodiště, výtah) budou provedeny základové konstrukce. Základ bude z vyztuženého betonu pevnostní třídy min C20/25.

V případě provedení základu do rýhy, bude beton nalit přímo do prostoru, pokud bude základ prováděn na pláni, bude použito oboustranné bednění. Základy budou prováděny na štěrkovém podsypu případně na podklad z hubeného betonu.

Hydroizolace

Do skladeb podlah bude použit asfaltový pás z SBS modifikovaného asfaltu s nosnou vložkou ze skelné tkaniny. Stávající svislé konstrukce nejsou od základových konstrukcí odděleny hydroizolační vrstvou. Nově nebude hydroizolace vkládána (podříznutí zdiva, chemická injektáž). Pro odvlhčení zdiva budou provedeny větrací kanálky, kterými bude na základě vyrovnávání tlaků (komínový efekt) proudit vzduch a bude vysušovat zdivo.

Sanace

V rámci rekonstrukce bude provedeno odsolení soklové části zdiva. Na povrch bude aplikována hubená vápenná malta, která se po uplynutí určitého časového období odstraní. Tento postup bude aplikován vícekrát (3-4x). Vápennou maltu lze nahradit např. buničinou. Před zahájením prací na odsolovacím procesu bude proveden podrobný průzkum salinity a odsolovací proces bude případně upraven. Pro odvlhčení zdiva na styku s terénem je navržen systém provětrávaných kanálků, ve kterých proudí vlivem komínového efektu vzduch a tím zdivo vysušuje. Nasávání vzduchu je provedeno skrz otvory s mřížkou na fasádě a výfuk je provede komíny nad střešní plášť. Zdivo přilehlé k dřevným prvkům s výskytem dřevokazných činitelů bude sanováno nasyceným vodním roztokem prostředku Bochemit QB. Nově vkládané dřevěné prvky budou chemicky chráněny vodou nevyluhovatelným přípravkem s účinností dle ČSN 490600-1: Fa, Fb, P, Ip, 1,2,3,D,S.

Svislé nosné konstrukce

Svislé nosné konstrukce jsou tvořeny kamenným a cihelným zdivem na vápennou maltu. V přízemí převládá zdivo kamenné (pískovec), ve vyšších podlažích je převládající cihelné zdivo. Dle provedeného stavebně technického průzkumu není kvalita pískovce vysoká, stejně malta ve spárách není kvalitní. Do svislých nosných konstrukcí není ve velkém rozsahu zasahováno – nejsou bourány stávající stěny, ani dostavovány nové nosné stěny. Zásahy jsou tvořeny vytvořením nových otvorů pro osazení dveří. V takových pozicích bude předem osazen překlad z ocelových IPE profilů a následně vybourán otvor pod překladem (vysekání kapsy pro překlad z jedné strany stěny, osazení překladu, vyklínování ke zdivu nad překladem, osazení překladu z druhé strany stěny a až poté vybourání zdiva). Zazdívky stávajících otvorů budou provedeny z plných pálených cihel P15 na vápennou maltu M5. V případě zjištěných defektů ve zdivu bude přistoupeno k opravě.

Zajištění trhlin ve zdivu

Odstraní se uvolněné části omítek a pevné omítky se na trhlíně proříznou až na zdivo. Do maximální hloubky se vyškrábe malta z trhliny, trhlina se vyfouká, navlhčí a vyplní se maltou. Malta se v trhlíně musí vhodným nástrojem dokonale zhutnit. Trhliny širší než 30 mm se vyklínují přiříznutými cihlami a zainjektují se pomocí trubek osazených při spárování do trhliny. Trubičky se osadí do trhliny po vzdálenostech cca 300 mm, trhlina se vyspáruje. Po zatvrdnutí spárovací maty bude skrz trubičky do trhliny tlačena injektážní směs (vápenná malta), dostatečné proinjektování je znatelné při vytékání směsi z okolních trubiček. Po zatvrdnutí injektážní směsi se trubičky vyjmou a otvor zaspáruje.

Hloubkové spárování

Odstraní se uvolněné části omítky, případně uvolněné části zdiva (drobné kameny a části cihel). Trhlina se vyčistí (vyškrábat pomocí drátů či jiných vhodných nástrojů), vyfouká vzduchem a navlhčí. Do trhliny bude vhodnými nástroji (špachtle, spárovačka, nůž) vtlačena malta. Maximální hloubka spárování je 30mm na jednu pracovní etapu. Větší hloubky je nutné provádět na více pracovních etap. Pro spárování se užije nastavená vápenná malta pevnosti 5MPa. Doporučujeme maltu 5 až 8 minut aktivovat pomocí vrtulky.

Injektáž (nepředpokládá se)

Injektovat se bude cementovápennou aktivovanou směsí pevnosti 5MPa, případně maltou trasovou. Injektuje se tlakem 0,2 až 0,6 MPa pomocí trubek zatmelených do trhlin. Vzdálenost trubek bude 30 až 50 cm. Injektáž probíhá odspodu, po dosažení tlaku nebo naplnění dutiny se trubka ucpe a pokračuje se vyšší trubkou. Po skončení injektáže se trubky vyjmou a otvory se vyplní maltou. Dosažený tlak a spotřeba směsi v každém injekčním místě se zapíše do stavebního deníku. Při injektáži může dojít k výronu směsi v nezajištěné spáře nebo trhlíně, je proto nutné učinit opatření pro okamžité přerušení injektáže a očištění konstrukcí od malty. Injektáž se provádí pomocí speciálního tlakového zařízení, je však možno použít i jednoduchá zařízení, jako jsou kalová čerpadla nebo ruční pumpy. Malý rozsah injektáže je možno zvládnout i ruční pístovou pistolí. Postupy budou před realizací odzkoušeny na malém vzorku povrchu a ten bude konzultován se zástupci památkové péče a investora.

Přezdění

Postupné rozebírání zdiva a opětovné zdění za použití stávajících zdících prvků (pokud to jejich vlastnosti umožní) a nové malty. Pro přezdění bude použita vápenná malta pevnosti min M5, stávající cihly nebo nové cihly pevnosti min P15. Zdící prvky budou vlhčeny, spáry vyfoukány a zbaveny prachu. Zdivo bude řádně provázáno. Povrch zdiva bude omítnut vápennou jádrovou maltou a vápenným štukem.

Vodorovné nosné konstrukce

Nad přízemím jsou provedeny klenby z plných pálených cihel na vápennou maltu. V části půdorysu nad 1.PP je proveden strop z vložek Hurdis do ocelových IP nosníků. Obdobný strop je proveden i nad částí 2.NP. Tyto stropy budou odstraněny a nahrazeny novými. Nad 1.PP bude nově provedena železobetonová deska, nad 2.NP bude tento strop nahrazen dřevěným trámovým stropem. Klenby budou sanovány – na dvou místech půdorysu jsou klenby podepřeny provizorním zajištěním. Z líce klenby bude odstraněna omítka, z rubu bude odstraněn násyp. Postupně bude z rubu i líce prováděno hloubkové spárování. Do spáry bude vždy vražen dřevěný klín, v jeho okolí bude vyškrábána malta a spára opětovně vyspárována vápennou maltou M5, po zatvrdnutí malty bude klín vyjmut a prostor dospárován. Takto bude sanována celá plocha klenby. Dále budou klenby staženy ocelovými táhly – rovnoběžně se směrem působení vodorovné složky síly od zatížení budou provedena táhla z ocelových tyčí. Táhla budou kotvena ve fasádních stěnách – do stěny bude vytvořena kapsa, do které bude instalován kotevní prvek a následně táhlo. Nad 2.NP se vyskytují zbytky dřevěných a ocelodřevěných stropů. Tyto konstrukce budou odstraněny. Mykologickým průzkumem byla zjištěna přítomnost dřevomorky a jiných dřevokazných činitelů. Nové stropní konstrukce budou provedeny jako dřevěné trámové stropy se záklopem a podbitím s rákosovou omítkou, lokálně je rákosová omítka nahrazena SDK podhledem. Stropní trámy jsou z lepeného dřeva – BSH profily. Tento materiál byl zvolen z důvodu dimenzí navrženého průřezu, kdy by bylo velmi obtížné prvky v požadovaném průřezu a délky z rostlého dřeva sehnat.

Vynesení příček

Příčky startující na klenbách a příčky v oblasti 3.NP startující z dřevěného trámového stropu budou vyneseny pomocí ocelových válcovaných nosníků HEB220 z oceli S235JR. Nosníky budou uloženy do svislých zděných konstrukcí do kapes. Hloubka založení min. 300 mm.

Zděná římsa

Kolem dokola objektu je v úrovni pod střechou zděná konzolová římsa. Zásahem ukládání nosných trámů a vlivem kotvení pozednice a realizací nového ŽB monolitického věnce bude nezbytné římsu přepracovat. Římsa bude opatřena skrytou výztuží z betonářské oceli, která bude zavlečena do ŽB monolitického věnce.

Pozední věnce

Jsou navrženy po obvodě objektu v úrovni pozednice krovu a budou zhotoveny z betonu min. třídy C25/30- XC1 s betonářskou výztuží B500B min. 4 profily B16 a třmínky profilu B8 á 200 mm, výztuž bude stykována přesahem (stykovácí délka 50 profilů). Pozednice bude do věnců kotvena pomocí vlepovacích chemických kotev M16 á 1,0 m. Věnci budou opatřeny i vnitřní nosné stěny.

Schodiště

V objektu se nachází jedno schodiště, které bude zachováno a opraveno. Jedná se o kamenné stupně uložené na cihelné klenbě. Kamenné prvky budou kamenicky opraveny. Klenba sanována dle výše uvedeného postupu. Půdorys bude doplněn o nové schodiště. Bude se jednat o železobetonovou lomenou desku s nabetonovanými stupni, uloženou do kapes ve stěnách. Schodiště bude doplněno ocelovým zábradlím s plnou výplní nebo svislou tyčovou výplní dle požadavků normy.

Nový dojezd výtahu

V objektu je navrženo zhotovení nové výtahové šachty pro umístění klece výtahu. Za tímto účelem je navrženo prohloubení a zaizolování dojezdu výtahu. Založení výtahu je navrženo na železobetonové monolitické desce výšky 300 mm z betonu C30//37- XC2 a výztuží z oceli B500B. Založení výtahu je uvažováno jako plošné.

Konstrukce krovu

Stávající konstrukce z příhradových vazníků bude odstraněna. Nově bude proveden krov se systémem ležaté stolice v plných vazbách. Materiálem krovu budou lepené BSH profily. Ležaté sloupky budou uloženy do vazných trámů, které zároveň budou stropními trámy. Z důvodu požadované tuhosti bude mít krov mezilehlou, střední a vrcholovou vaznici. Vrcholová vaznice bude podpírána sloupky uloženými do hambálků, mezilehlá a středová vaznice bude vynášena ležatým sloupkem. Krokve budou doplněny o námětky. Prostorové ztužení krovu bude provedeno za pomoci ondřejských křížů a ztužidel v úrovni hambálků. Krov nebude plně zaklopen podhledem, z podhledu budou příznány ležaté sloupky, hambálky a rozpěry.

Střešní plášť

Krov bude doplněn o systém latí a kontralatí s pojistnou difúzně otevřenou hydroizolační fólií. Bude použito standardní laťování rozměrů 60/40mm. Jako krytina budou použity keramické střešní tašky bobrovky dvojitě kladené na šupinovou vazbu. V ploše střešního pláště budou prosklené střešní výlezy – neplní funkci výlezu a okna, ateliérová okna (směrem do vnitrobloku) – z důvodu prosvětlení interiéru, volská oka a vikýře. Vikýře nebudou mít okno, ale protidešťovou žaluzii pro vyústění VZT. Klempířské prvky související se střešním pláštěm budou z titanzinkového plechu.

Výplně otvorů

Stávající okenní výplně budou odstraněny a nahrazeny novými dřevěnými špaletovými okny s nadsvětlíkem. Otvírání křídel bude dovnitř a ven. Okna budou mít na vnějším křídle izolační dvojsklo, na vnitřním křídle jednoduché zasklení. Okna budou truhlářsky provedená z masivního

dřeva – ne průmyslové Euro profily. Dveřní výplně budou novodobé. Podrobněji budou specifikovány v dalším stupni PD.

Podhledy

Na dřevěné trámové stropy bude provedeno prkenné podbití s rákosem a vápenná jádrová a štuková omítka. V některých místnostech (sociální zázemí) bude proveden SDK podhled. Ve vybraných místnostech bude proveden akustický podhled – na jádrovou omítku bude provedena minerální izolace a akustická omítka ve vzhledu štuky. V podkrovních prostorech bude proveden šikmý SDK podhled tak, aby byla část prvků krovu pohledově přiznána.

Příčky

Budované příčky budou provedeny z keramických broušených bloků na maltu pro tenké spáry. Budou omítnuty vápennou omítkou s vápenným štukem. Zděné příčky nebudou založeny přímo na stropních konstrukcích. Založení bude provedeno na ocelových válcovaných nosnících. Dále budou provedeny SDK příčky. Vlastnosti budou v dalším stupni specifikovány dle požadavků PBŘS apod. Fasáda je v současnosti nepřístupná z důvodu zakrytí síťovinou. Okolo objektu bude provedeno lešení, z kterého bude proveden podrobný průzkum omítkových vrstev a barevnosti. Plocha fasády bude očištěna a omyta tlakovou vodou, nesoudržné vrstvy omítek budou v nezbytně nutné rozsahu odstraněny a nahrazeny vápennou omítkou se štukem.

Erb v průčelí fasády bude restaurován.

Pro nátěr fasády bude použita vápenná fasádní barva – přesný odstín bude vyvzorkován.

Nádvoří

Stávající nádvoří bude zbaveno vestaveb, povrch bude vyrovnán a bude provedeno vydláždění žíhanými žulovými dlaždicemi. Přesný odstín bude vyvzorkován. Plocha nádvoří bude doplněna o štěrbinový odvodňovací žlab, do kterého bude povrch vyspádován. Větší nádvoří je výškově rozděleno opěrnou stěnou, která bude provedena z lomového kamene. Přístup na vyšší úroveň bude po schodišti nebo rampě – rampa nemá parametry pro bezbariérové užívání, jedná se o rampu pro zásobování zázemí gastro. Vyšší úroveň nádvoří je tvořena trávníkem. V menším nádvoří bude provedena pergola sloužící jako venkovní výtvarný ateliér. Konstrukce pergoly musí být z důvodu požární bezpečnosti z nehořlavého materiálu. Z tohoto důvodu je konstrukce z ocelových válcovaných profilů.

Povrchové úpravy

Stěny a stropy budou opatřeny vápenným jemným štukem s vápenným nátěrem (barevnost bude vyvzorkována). V místnostech sociálního zázemí bude proveden keramický obklad (vzor bude vyvzorkován). Podlahy budou provedeny jako dřevěné z masivních podlahových prken nebo budou podlahy z cementových barevných dlaždic.

Gastro

V objektu nebude umístěna kuchyň pro přípravu pokrmů. Bude se jednat o cateringovou přípravu dovezených polotovarů. Nepředpokládá se vznik odpadních olejů, v případě vzniku olejů, nebudou lity do odpadu, ale budou uschovávány a ekologicky likvidovány v kontejnerech k tomu určených.

Obecné požadavky

Zástupci NPÚ, ÚOP v Liberci bude umožněn výkon odborného památkového dohledu nad prováděnými pracemi formou kontrolních dnů, kde budou v rámci tohoto dohledu předávány vzorky

zásadních etap, případné restaurátorské záměry, detaily a postupy k posouzení a konzultovány jednotlivé postupy prací. Po ukončení prací bude NPÚ, ÚOP v Liberci předáno jedno vyhotovení závěrečné zprávy včetně dokumentace.

Objekt je napojen na stávající infrastrukturu inženýrských sítí (kanalizace, vodovod, elektrické energie a plyn). Z důvodu stáří jednotlivých přípojek budou přípojky vyměněny za nové.

- Bude provedena nová přípojka plynu ve stávající trase o HDPE100RC-PE32x3, délka 4m
- Nová přípojka vody ve stávající trase o HDPE100RC-PE63x5,8, délka 7m
- Nové přípojky kanalizace ve stávající trase o KGEM 200, délka 3,7m a 3,4m
- Nové přípojky dešťových svodů o KGEM 160, délka 2,8m, 2,9m, 3m, 6m, 5,9m
- Nová přípojka slaboproudu
- Chránička HDPE 40, délka 1m – ukončeno v kabelové šachtě v chodníku
- 2x retenční jímka objem 9m³ • Areálové rozvody dešťové kanalizace o KGME 110, délka 112m
- Areálové rozvody jednotné kanalizace o KGME 200, délka 25m

Charakteristika objektu:

Dům čp. 100 v Berkově ulici je barokní správní a hospodářská budova Kounicovských držitelů panství, vystavěna ve své základní trojdílné kompozici, podle typu kleneb někdy v poslední čtvrtině 17. století na parcele předtím nezastavěné. Základní díl budovy při dnešním č.p. 99 byl, vzhledem k typu zaklenutí, připojen patrně až dodatečně, někdy krátce po polovině 18. století, kam spadá i vzhled uličních fasád se třemi průjezdy a pásovou bosází v přízemí a jednoduchými šambránami kolem oken a kounicovským erbem na nároží. Svou historickou i architektonickou hodnotou se jedná o velmi významný objekt zastupující v historické zástavbě České Lípy místo velké barokní správní budovy držitelů panství a města. Předmětem památkové ochrany a v zájmu památkové péče je nejen zachování stávající historické podoby objektu a maxima původních historických konstrukcí, ale i používání historických či kompatibilních typů materiálů při výměně či nahrazování historických konstrukcí.

Současný stav poznání dotčených kulturně-historických hodnot:

Dům č.p. 100 v České Lípě je architektonicky i historicky hodnotný a významný objekt nejen svými dochovanými historickými konstrukcemi, architektonickým výrazem a významem jeho historické funkce a využití, ale vytváří urbanistickou strukturu jižní části historického centra v okolí vodního hradu Lipý. I přes poškození požárem a následnou neúdržbou ze strany bývalého vlastníka si objekt nesporně zachoval své urbanistické, architektonické a kulturně historické hodnoty určující historický charakter dané lokality. Z tohoto důvodu je z hlediska památkové péče prioritou ochránit historické konstrukce, které nebyly dotčeny požárem a jsou v důsledku nezabezpečení objektu dále narušovány.

Vyhodnocení žádosti:

1. Národní památkový ústav na základě prostudování předložených podkladů a znalosti situace konstatuje, že posuzované práce:

budou v souladu se zájmem ochrany výše uvedených kulturně historických hodnot za těchto podmínek:

- 1) Požadovaná střešní krytina bude použita v režném (cihlově červeném) provedení (tj. neglazovaná, bez povrchové úpravy v podobě engoby). U nové krytiny nebudou použity

novodobé prvky – novodobé tvarovky, typizované odvětrávací hlavice, prostupy pro antény apod., šroubované hřebenáče (hřebenáče požadujeme klást do neprobarvené pokrývačské malty).

- 2) Distanční rámeček u nových okenních výplní bude použit v barvě okenních křídel, vzhledem k realizaci dvojité okenní křídlo doporučujeme použít užší distanční rámeček. Okenní výplně doporučujeme opatřit nátěrem ve stávající barevnosti, tj. lomenou bílou barvou, případně barevností v odstínu slonová kost. Detailní podoba (šířka a profilace okenního rámu a křídel) nových okenních výplní bude před zadáním do výroby odsouhlasena na základě výrobní dokumentace případně referenčního vzorku orgány státní památkové péče, resp. pracovníkem NPÚ, ÚOP v Liberci. Okenní výplně budou v rámci okenní špalety osazeny do stávajících pozic. U okenních výplní ve dvorním křídle doporučujeme sjednotit členění okenních výplní větších okenních otvorů ve 3.NP a části 2.NP se členěním okenních výplní v 1.NP (šestikřídlé okenní výplně).
- 3) Obnovované části omítek budou provedeny vápennou omítkou (s maximálním obsahem bílého cementu do 5%). Ponechané a nově doplňované části hladkých omítek doporučujeme sjednotit jemným vápenným štukem do zrnitosti 1,0. Vhodnost použití požadovaných akustických omítek bude posouzena na základě předložených technických listů.
- 4) Obnovu erbu v průčelí fasády, který je z pohledu památkové péče brán jako umělecko – řemeslný prvek, požadujeme řešit na základě vypracování podrobného restaurátorského průzkumu, na jehož základě bude zpracován restaurátorský záměr, v rámci samostatného správního řízení.

Zdůvodnění:

Požadovaná konverze objektu na sídlo Domu dětí a mládeže Libertin není v rozporu se zájmy památkové péče uplatňovanými v rámci památkové ochrany dotčené nemovité kulturní památky. Vzhledem ke stavu historických konstrukcí, které vlivem požáru objektu buď zanikly, nebo jsou ve špatném stavebně technickém stavu, je navržené řešení obnovy akceptovatelné. Nově vkládané konstrukce (schodiště, výtah) byly zvoleny převážně v pozicích, které již byly novodobě (ve druhé polovině 20. století) upraveny. Také požadované srovnání nivelety komunikací umožňuje odstranění novodobého zvýšení části podlah v 1.NP a obnovu zaniklých podlah ve 2.NP a 3.NP.

Ad1) „Úlohu střechy nelze chápat pouze ve vztahu k jednotlivému historickému objektu, neboť střechy historických staveb tvoří součást urbanistických a krajinných celků. Současnému stupni poznání kulturně – historických hodnot odpovídá ochrana ne již izolovaně chápané jednotlivé památky, ale celého historického jádra města, tradiční vesnice, krajiny“. (Metodika „Péče o střechy historických budov, 2. Doplněné vydání“, Národní památkový ústav, ústřední pracoviště, Praha 2003, str. 10). V zájmu památkové péče je realizovat střešní krytinu v materiálovém, tvarovém a barevném provedení (včetně povrchové úpravy) v daném prostředí typickém. U novodobých povrchových úprav požadované krytiny dochází k nevhodným novodobým ahistorickým projevům v podobě odlesků.

Ad2) Navrženou výměnu okenních výplní lze z pohledu památkové péče akceptovat. Vizuální vnímání okenních výplní jako součásti vzhledu fasády je z hlediska památkové péče podstatné a určující pro

pohledové uplatňování objektu a zachování jeho historického charakteru. Z tohoto důvodu je z hlediska památkové péče podstatné při výměně okenních výplní zachovat, resp. obnovit u nově osazovaných okenních výplní kromě materiálového provedení a barevnosti také historický způsob jejich členění a hloubku osazení v rámci stavebního otvoru. Doporučení úpravy členění okenních výplní vychází z metodiky NPÚ „Obnova okenních výplní a výkladců“, vydané v Praze 2010, str. 18 – Hlavní zásady posuzování záměru na výměnu oken **(„pokud mají být měněna novodobá okna, která jsou z hlediska architektury dotčené stavby závadou, preferovat pro nová okna návrat k památkově adekvátní formě“).**

Ad3) V zájmu památkové péče je při obnově omítek fasády důležité používat materiály a technologie, které jsou kompatibilní s historickými omítkami, které jsou soudržné a budou na objektu ponechány. Při použití nevhodně zvolených novodobých materiálů a postupů, jako jsou tvrdé cementové omítky, zpevnění omítek armovacími tkaninami apod., dochází k poškozování a degradaci historického zdiva. **„Nové materiály pro doplňování a ošetřování by s originálními historickými materiály měly být slučitelné neboli kompatibilní. To znamená, že by se nová omítka měla svými vlastnostmi co nejvíce blížit omítce originální.“** (Ing. D. Michoinová, PhD.: Příprava vápenných malt v péči o stavební památky, 2. vydání, Informační centrum ČKAIT A NPÚ, Praha 2014, str. 65).

Z hlediska zájmů památkové péče je důležité používat omítky, které jsou kompatibilní s historickými materiály těchto konstrukcí tak, aby nedocházelo k jejich poškození. Vhodnost těchto omítkových hmot je podstatné posoudit na základě jejich vlastností po předložení technických listů.

Ad4) Objekt čp. 100 v České Lípě je nemovitou kulturní památkou zapsanou v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky pod rejstříkovým číslem **23403/5-2808**. Erb Kouniců je dílem uměleckořemeslných prací ve smyslu § 14 odst. 8 zákona č. 20/1987 Sb., proto je s odvoláním na zákon č. 20/1987 Sb. § 14 nutné, aby veškeré restaurátorské práce prováděla osoba, která je držitelem platného povolení Ministerstva kultury České republiky k restaurování v daném oboru: polychromovaná nefigurální uměleckořemeslná díla z kamene (třídník specializací restaurátorských prací 3a). Restaurátorským průzkumem bude posouzen a zhodnocen stav kamene. Restaurátorský průzkum se mimo jiné zaměří také na barevnost erbu. Na jeho základě bude stanovena nejvhodnější koncepce restaurátorského zásahu, která bude předmětem samostatného správního řízení.

Vyhodnocení žádosti:

2. Národní památkový ústav na základě prostudování předložených podkladů a znalosti situace konstatuje, že zamýšlené práce **(substituce zděné římsy za monolitickou betonovou římsu, realizace pozedního věnce a vynášení příček pomocí ocelových válcovaných nosníků):** nejsou v souladu se zájmem ochrany výše uvedených kulturně historických hodnot.

Zdůvodnění:

V zájmu památkové péče je v souladu s předmětem památkové ochrany dotčeného objektu důležité používání historických či kompatibilních typů materiálů při výměně či nahrazování historických konstrukcí. K obnově korunní římsy došlo v rámci provádění zabezpečovacích prací v roce 2019. Korunní římsa byla za dohledu statika nově přezděna a stabilizována pro následné osazení trvalé konstrukce krovu. Stejným způsobem byly stabilizovány i koruny zdiva vnitřních nosných zdí. Na provedení těchto prací byl ze strany Ministerstva kultury ČR poskytnut účelový finanční příspěvek ve výši 300 tis. Kč. V předložené projektové dokumentaci je navrženo přeřešení této římsy v podobě vložení monolitického ŽB věnce, které je řešeno ve statickém posouzení a výkresové části, v technické zprávě zmiňováno není. Domníváme se, že požadované řešení koruny zdiva pomocí

vložení ahistorické konstrukce odlišných mechanických vlastností je v zásadním rozporu s požadavky památkové péče na ochranu nemovitých kulturních památek a podstatným způsobem negativně ovlivní kulturně historické hodnoty objektu.

Také navrhované řešení při zakládání nových příček zdiva pomocí ocelových válcovaných nosníků je z hlediska památkové péče zcela nevhodné. Kotvení těchto nosníků do kapes o hloubce založení min. 300 mm představuje velmi razantní zásah do historického zdiva, který je z našeho pohledu neakceptovatelný, obzvláště v případě, že nově realizované příčky lze řešit lehčími soudobými materiály (sádkarton, Ytong), které jsou zcela reverzibilní a nevyžadují tak razantní zásah do historických konstrukcí.

Dovolujeme si Vás požádat o zaslání závazného stanoviska ihned po jeho vydání, a to z důvodu nezbytné znalosti jeho výroku pro další sledování akce v souladu se zákonem o státní památkové péči.

Mgr. Miloš Krčmář
ředitel NPÚ, ÚOP v Liberci